

Ethische beschouwing vanuit Katholiek perspectief

De spanning tussen de katholieke filosofie en de gendertheorie

Dr. Elisa Garcia

De katholieke of christelijke filosofie en de gendertheorie staan in wezen in spanning met elkaar, omdat zij verschillende uitgangspunten hanteren met betrekking tot de aard van de mens, geslacht en genderidentiteit.

Gendertheorie

Veel van de concepten binnen de gendertheorie zijn geworteld in de postmoderne filosofie, die stelt dat kennis en werkelijkheid niet objectief of vaststaand zijn, maar sociaal geconstrueerd. Filosofen zoals Michel Foucault en Jacques Derrida benadrukten dat de manier waarop wij de wereld begrijpen en ervaren, niet louter een reflectie is van objectieve feiten, maar eerder gevormd wordt door de taal die we gebruiken. Het idee dat "realiteit wordt geconstrueerd door taal" impliceert dat onze percepties van de wereld niet puur objectief zijn, maar eerder worden gevormd door de woorden en concepten die we gebruiken om deze te articuleren en te begrijpen. Taal wordt dan niet gezien als een passieve weergave van de werkelijkheid, maar als een actieve kracht in de interpretatie en constructie van de wereld.

Wanneer de realiteit wordt beschouwd als iets dat door de mens zelf geconstrueerd wordt, valt het idee van een onveranderlijke menselijke natuur weg. In deze visie wordt de menselijke natuur als maakbaar beschouwd, als een product van culturele en sociale factoren. Dit vormt de basis voor het idee dat gender niet vaststaat, maar flexibel en veranderlijk is.

Tevens is de gendertheorie gebaseerd op een dualistische visie van de mens, zoals deze in de 17e eeuw door René Descartes werd geformuleerd. Volgens dit dualisme zijn lichaam en ziel twee gescheiden entiteiten die geen substantiële eenheid vormen. Het lichaam wordt gezien als een object waarover de mens kan beschikken om zijn wensen en verlangens te vervullen, terwijl de ziel wordt beschouwd als de essentie van de persoon.

In deze context wordt gender niet meer begrepen als een biologische realiteit, maar als een culturele en linguïstische constructie. Het idee van seksuele verschillen wordt niet langer benaderd vanuit biologische criteria, maar vanuit een sociaal geconstrueerd perspectief, waarbij gender wordt gezien als een fluïde en bredere constructie. Deze benadering biedt ruimte voor het erkennen van meerdere varianten van genderidentiteit, waaronder mannelijk, vrouwelijk en neutraal, waarbij gender wordt begrepen als losstaand van biologische determinisme.

Hoe de katholieke filosofie zich verhoudt tot de gender theorie:

Tegen deze deconstructivistische visie van de realiteit en de menselijke persoon, reageert de katholieke filosofie met een realistische en integrale visie van de realiteit en de aard van de mens.

Het antwoord van de kerk op gender theorie is gebaseerd op Vier principes:

1) Er bestaat een werkelijkheid in zichzelf die de mens kan kennen, maar niet kan veranderen. De werkelijkheid is niet willekeurig of zinloos, maar heeft een doel (telos) in haar natuur gegeven door God. Alleen door het volgen van dit gegeven doel kan de geschapen realiteit haar vervolmaking bereiken.

2) De menselijke persoon is een eenheid van lichaam en ziel. De menselijke ziel is geschapen om een specifiek lichaam te bezielen. Het lichaam is niet een puur fysiek object, maar een integraal onderdeel of intrinsieke dimensie van de persoon van de menselijke persoon die naar Gods beeld en gelijkenis is geschapen. Zo onthult het lichaam de waarde van de persoon. Dit houdt in een grote waardering in voor het menselijke lichaam. Hoewel de mens niet de enige persoon is in de schepping, is het menselijke lichaam de enige schepping van God die de persoon zichtbaar maakt.

3) De menselijke persoon geschapen als man of vrouw. Man en vrouw zijn de twee mogelijke manieren van mens-zijn, door hun lichaam; Man en vrouw zijn twee vormen van lichaam-zijn, waarbij elke geslachtsidentiteit een specifieke betekenis en rol vervult binnen de menselijke natuur. De menselijke ziel is geschapen om bezield en geïncarneerd te worden door een lichaam, specifiek mannelijk of vrouwelijk.

Het geslacht van een persoon wordt genetisch bepaald op het moment van conceptie en is aanwezig in elke cel van het lichaam.

Er kunnen genetische afwijkingen of onregelmatigheden optreden tijdens de embryonale ontwikkeling die leiden tot variaties in het biologische geslacht. Dit omvat intersekse condities, waarbij een persoon geslachtskenmerken heeft die niet typisch mannelijk of vrouwelijk zijn of de secundaire geslachtskenmerken heeft die niet overeenkomen met zijn/haar genetische profiel. Deze condities zijn afwijkingen van het normale en kunnen niet worden geïnterpreteerd als bewijs voor het bestaan van een breder spectrum van geslachtsvariaties en genderidentiteiten die niet passen binnen de binaire man/vrouw indeling.

Volgens de christelijke antropologie is geslacht geen willekeurig kenmerk, elke mens is van nature een geslachtelijk wezen en behoort vanaf de conceptie tot een van de twee geslachten. Ieders geslacht is een biologische realiteit die niet kan worden veranderd op basis van persoonlijke gevoelens of voorkeuren.

Het geslacht als man of vrouw omvat alle aspecten van de menselijke persoon, in de eenheid van zijn lichaam en ziel. Het betreft vooral de affectiviteit, het vermogen om lief te hebben en te voort te planten en, meer algemeen, de capaciteit om banden van gemeenschap met een

ander aan te gaan. Het komt ieder toe, man en vrouw, hun seksuele identiteit te erkennen en te aanvaarden.

Het is belangrijk op te merken dat er verschillende manieren kunnen zijn waarop een persoon zijn of haar seksuele identiteit als man of vrouw kan uitdrukken, in overeenstemming met de normen en praktijken van een bepaalde tijd of cultuur. Bovendien kan een persoon atypische interesses hebben, maar dit verandert de seksuele identiteit van de persoon als man of vrouw niet.

4) Het seksuele verschil tussen mannen en vrouwen wijst op een diepere betekenis die voorbij de individuele ervaring gaat. Vanuit een katholiek perspectief is het seksuele verschil onderdeel van het plan van God voor de mens als persoon, dat is als beeld van God om zijn roeping te kunnen vervullen

Seksuele verschillen zijn niet alleen bedoeld voor de overdracht van menselijk leven (voortplanting) maar voor de volheid van ieders roeping tot de liefde (totale zelfgave) en tot de ouderschap die zich uit in vaderschap moederschap als een diepere en meer wezenlijke expressie van de menselijke bestemming.

De man en de vrouw zijn 'voor elkaar gemaakt', beide manieren van mens-zijn vullen elkaar aan: niet dat God hen 'half' of 'onvolledig' heeft gemaakt; Hij heeft hen geschapen als complementair als man en vrouw om zichzelf in liefde weg te schenken in een gemeenschap van personen in het huwelijk verenigt God hen op een manier die, door 'één vlees' te vormen, hen in staat stelt het menselijke leven door te geven. De verschillen tussen man en vrouw zijn gericht op hun complementaire eenheid in het huwelijk. De manier waarop het lichaam is geschapen om een liefdesverbond uit te drukken, zoals in het huwelijk. Het menselijke lichaam als man en vrouw heeft een sponsale betekenis.

Het lichaam is een venster naar de diepte van de persoon die onontkoombaar mannelijk of vrouwelijk is.

Het lichaam kan worden zien als een kompas dat ons naar de liefde wijst - zowel de liefde die onze oorsprong is als de liefde die ons vervult.

Met woorden van Paus Franciscus in *Laudato Si* (N.155): Het seksuele lichaam onthult het ontwerp van God, niet alleen voor elke individuele persoon, maar ook voor alle mensen, door ons 'in een relatie met andere levende wezens te plaatsen'. "de waardering van het eigen lichaam in zijn vrouwelijkheid of mannelijkheid is nodig om zichzelf te herkennen in de ontmoeting met de ander". Daarom herinnert het zich realiseren dat de menselijke personen deel uitmaken van de 'menselijke ecologie' ons eraan dat "ook de mens een natuur bezit die hij moet respecteren en die hij niet naar eigen goeddunken kan manipuleren". Het menselijke lichaam heeft een intrinsieke betekenis.

Man en vrouw leiden elkaar tot hun bestemming maar deze betekenis gaat verder dan alleen de fysieke eenwording tussen man en vrouw. Man en vrouw hebben elkaar ook nodig om de

taak van God voor de mens om de aarde te beheersen en te vullen te voltooien te vervullen. Man en vrouw zijn verschillend, maar elkaar aanvullend – niet alleen biologisch, maar ook op psychologisch en spiritueel niveau.

In Genesis 1, 27-28 zegt God tot man en vrouw "Wees vruchtbaar en vermeerder en vul de aarde". Door hun nakomelingen het menselijke leven door te geven, werken de man en de vrouw, als echtgenoten en ouders, op een unieke manier samen in het werk van de Schepper. Deze passage laat zien dat de menselijke roeping om de schepping te beheren en vruchtbaar te zijn, niet individueel is, maar een gezamenlijke missie van man en vrouw.

Evenzo hebben de verschillen tussen man en vrouw en de relatie tussen beide in het huwelijk een transcendente of theologische betekenis. Ze onthullen niet alleen de seksuele identiteit van de persoon, maar in hun wederzijdse liefde, samenwerking en complementariteit verwijzen ze naar de liefde, vruchtbaarheid en zelfgave die in God zelf aanwezig zijn. Zij openbaren het beeld van God door een gemeenschap van personen te vormen naar het beeld van de Triniteit.

Visie van de Kerk op Gender theorie

De kerk ziet de gender theorie als het een visie van de menselijke persoon die in strijd is met de waarheid van de mens en een ontkenning van de roeping van de mens tot de volheid van de liefde en tot beeld van God te worden in de liefdesgemeenschap tussen man en vrouw in het huwelijk. Zij waarschuwt voor en verzet zich tegen een theorie die "almacht" claimt en weigert de realiteit van iemands lichaam als een geschenk te erkennen en ziet die als een verzameling van ideeën zonder wetenschappelijke basis, die de realiteit probeert te interpreteren met doelen die te maken hebben met sociale en politieke manipulatie.

Zoals Paus Benedictus XVI uitdrukte in zijn kersttoespraak aan de Romeinse Curie in 2008 de kerk ziet de gendertheorie als een poging van de mens om los van God te komen en controle te houden over zichzelf en alle aspecten van zijn leven. Hij verzet zich tegen zijn waarheid.

Houding tegenover mensen met transgenders gevoelens

De kerk verzet zich tegen de zogenaamde gendertheorie, maar stelt de waardigheid van ieder mens centraal ongeacht hun seksuele geaardheid of genderidentiteit. . Een christelijke ethiek pleit voor een benadering waarin compassie en waarheid samengaan:

Een persoon kan deze spanning en vervreemding tussen lichaam en ziel zo diep ervaren dat de persoon beweert een 'innerlijk gevoel' van seksuele identiteit te hebben dat verschilt van zijn of haar biologische geslacht. Elke persoon die deze toestand ervaart, moet met respect, gerechtigheid en naastenliefde worden behandeld Een discipel van Christus wil alle mensen liefhebben en actief hun welzijn zoeken.

Discriminatie of pesten van iemand, inclusief degenen die worstelen met genderdysforie, moet worden verworpen omdat het volledig in strijd is met het Evangelie. Mensen/ Jongeren met genderdysforie verdienen liefdevolle en geduldige begeleiding.

Psychologische en pastorale begeleiding zouden de voorkeur moeten krijgen boven medische ingrepen. Het ideaal is psychologische hulp die hen helpt hun geslachtelijke identiteit te integreren en hun helpen de waarheid over hun lichaam ter ontdekken en te accepteren om niet als patiënt door het leven te gaan om hun "gender identiteit" te bevestigen.

Dit ideaal wordt uitgedrukt in een van de principes van de Katholieke medische ethiek, het therapeutische principe dat zegt dat ingrepen in delen van het lichaam zijn alleen gerechtvaardigd als ze bijdragen aan het welzijn van de hele persoon, in haar eenheid van lichaam en ziel.

Medische ingrepen zouden pas in uitzonderlijke gevallen overwogen moeten worden, en zeker niet in de puberteit.

De naastenliefde vereist altijd de waarheid over onze gecreëerde natuur en onze menselijke seksualiteit niet te ontkennen of te verduisteren. Christenen moeten altijd zowel met naastenliefde als met de waarheid spreken en handelen en mensen duidelijk maken dat het effect van deze procedures alleen cosmetisch is; geen hoeveelheid 'masculiniserende' of 'feminiserende' hormonen of chirurgie kan een man in een vrouw veranderen, of een vrouw in een man. In feite gaat het achterhouden van informatie over de schade van het zoeken naar een 'transitie' of over de voordelen van alternatieve psychotherapeutische behandelingen zowel tegen de naastenliefde als tegen de gerechtigheid in.

De verdedigers de gender theorie beweren dat geloven dat deze cosmetische procedures zullen leiden tot betere psychologische resultaten en een hogere levenskwaliteit. Volgens hen is gedocumenteerd dat transgender personen een hoger risico op zelfmoord hebben en dat deze procedures dus levens zouden redden. Deze beweringen worden echter niet ondersteund door wetenschappelijk bewijs, vooral als het gaat om het behandelen van jongeren met genderdysforie. Sterker nog, de meest solide studies over het onderwerp geven aan dat medische transitie, op zijn best, het probleem van verhoogde zelfmoordneigingen niet oplost en het in het ergste geval verergert.

Verder lezen

- Encycliek *Deus Caritas Est* (N. 5, 11). Paus benedictus XVI (2005)
- *Laudato Si*. (N. 155). Paus Franciscus, (2015)
- Apostolische exhortatie *Amoris Laetitia* (N 56, 285, 286). Paus Franciscus (2016).
- Theologie van het lichaam. H. Johannes Paulus II
- *Als man en vrouw Hij schiep hen; Voor een weg van dialoog over het gendervraagstuk bij de opvoeding*. Congregatie voor de Katholieke opvoeding, (2019)

- Verklaring Dignitas Infinita. Dicasterie voor de geloofsleer, (2024)
- *De gendertheorie: een bedreiging voor het gezin en de verkondiging van het christelijk geloof* Toespraak Kard. Eijk, (2019) RKDocumenten.nl.
- [www. Npvzorg/themas/genderdysforie](http://www.Npvzorg/themas/genderdysforie); brochure 'M-V-X-Y; over geslacht en gender, identiteit en cultuur'
- [www. Genderpunt.nl](http://www.Genderpunt.nl)